ARREST VAN HET HOF (Tweede kamer)
7 mei 1986 *

In zaak 156/85,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van het tribunal de grande instance te Mulhouse (Frankrijk), in de aldaar dienende strafzaak tegen

1) **Perles Eurotool,** vennootschap naar Zwitsers recht, te Pieterlen (Zwitserland),

2) **Perles France,** vennootschap naar Frans recht, te Parijs,

3) **Lesage & Cie** vennootschap naar Frans recht, te Mulhouse,

4) **J. Roth,** en

5) **A. Faller,**

om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van protocol nr. 2 betreffende de definitie van het begrip „produkten van oorsprong" en betreffende de methoden van administratieve samenwerking, bij de Interimovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Socialistische Federatieve Republiek Joegoslavië

* Procestaal: Frans.

betreffende het handelsverkeer en de commerciële samenwerking, ondertekend op 6 mei 1980 (PB 1980, L 130, blz. 2) en goedgekeurd bij verordening nr. 1272/80 van de Raad van 22 mei 1980 (PB 1980, L 130, blz. 1),

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

samengesteld als volgt: K. Bahlmann, kamerpresident, O. Due en T. F. O'Higgins, rechters,

advocaat-generaal: C. O. Lenz
griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur

gelet op de opmerkingen ingediend door:

— de vennootschappen Perles Eurotool en Perles France, vertegenwoordigd door M. Menant, advocaat te Parijs,

— de vennootschap Lesage & Cie en J. Roth en A. Faller, vertegenwoordigd door M. Lesage, advocaat te Mulhouse,

— Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door G. Campogrande, lid van haar juridische dienst,

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 12 maart 1986,

het navolgende

ARREST

(omissis)

In rechte

1 Bij vonnis van 23 april 1985, ingekomen ten Hove op 23 mei daaropvolgend, heeft het tribunal de grande instance te Mulhouse krachtens artikel 177 EEG-Verdrag een prejudiciële vraag gesteld over de uitlegging van artikel 5 van protocol nr. 2 betreffende de definitie van het begrip „produkten van oorsprong" en betreffende de methoden van administratieve samenwerking, behorende bij de Interimovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Socialistische Federatieve Republiek Joegoslavië betreffende het handelsverkeer en de commerciele samenwerking, ondertekend op 6 mei 1980 (PB 1980, L 130, blz. 2) en goedgekeurd bij verordening nr. 1272/80 van de Raad van 22 mei 1980 (PB 1980, L 130, blz. 1). Met deze vraag wenst de nationale rechter te vernemen, of de herfacturering in een derde land van goederen van oorsprong uit Joegoslavië gevolgen heeft voor de toepassing van de interimovereenkomst op bedoelde goederen.

2 Deze vraag is gerezen in een strafzaak tegen de vennootschappen Eurotool, Perles France en Lesage & Cie, alsmede tegen J. Roth en A. Faller. Zij staan terecht ter zake van het gebruik van een vals certificaat waarmee in Frankrijk aanspraak kan worden gemaakt op toepassing van een preferentiële regeling ingevolge een internationale overeenkomst, welke feiten een delict van de eerste klasse opleveren dat strafbaar is gesteld bij de artikelen 426-5 en 414 van de Code des douanes.

3 Douane-expediteur Lesage & Cie te Mulhouse had in 1981 tot vijfmaal toe voor rekening van de vennootschap Perles France te Parijs, een dochteronderneming van de vennootschap Perles Eurotool te Pieterlen (Zwitserland), werktuigmachines van oorsprong uit Joegoslavië in Frankrijk ingevoerd. Op grond van certificaten inzake goederenverkeer EUR 1, als bedoeld in bijlage V bij protocol nr. 2, die

door de Joegoslavische autoriteiten op verzoek van de fabrikant Iskraa Commerce, de Joegoslavische moedermaatschappij van Perles Eurotool, waren afgegeven, verzocht Lesage & Cie om schorsing van de douanerechten, aan welk verzoek gevolg werd gegeven. Blijkens voormeld certificaat EUR I waren de werktuigmachines weliswaar bestemd voor Perles France, doch waren zij eerst door Iskraa Commerce gefactureerd aan Perles Eurotool, en later, tijdens hun opslag onder het toezicht van de douaneautoriteiten in Zwitserland, door Perles Eurotool geherfactureerd aan Perles France.

4 De Franse douane, die bij een controle achteraf op 20 april 1982 de herfacturering had ontdekt, stelde zich op het standpunt dat de werktuigmachines daardoor in Zwitserland in de handel waren gebracht. Op grond dat voor de toepassing van de interimovereenkomst de ingevoerde goederen niet op een ander grondgebied dan dat van de partijen bij de overeenkomst in de handel mochten worden gebracht, heeft de douane de vennootschappen Perles Eurotool, Perles France en Lesage & Cie, alsmede J. Roth en A. Faller (hierna: de verdachten) — laatstgenoemden waren belast met de inklaring — ter zake van voornoemd strafbaar feit gedagvaard voor het tribunal de grande instance.

5 Het tribunal de grande instance stelde vast, dat de betrokken goederen waren ingevoerd met toepassing van de interimovereenkomst, en refereerde aan artikel 5 van protocol nr. 2, volgens hetwelk goederen die over andere grondgebieden dan die van de partijen bij de overeenkomst worden vervoerd, alleen onder de interimovereenkomst vallen, „voor zover... de produkten... aldaar niet in de handel of in het vrije verkeer zijn gebracht...". Daar de nationale rechter twijfelde omtrent de betekenis die aan een herfacturering moest worden toegekend in verband met de uitlegging van de uitdrukking „in de handel gebracht" heeft hij het Hof de navolgende prejudiciële vraag voorgelegd:

„Is de herfacturering in een derde land van goederen van oorsprong uit Joegoslavië in het kader van de preferentiële handelsbetrekkingen tussen de EEG en Joegoslavië te beschouwen als een handeling waardoor de goederen in de handel of in het vrije verkeer worden gebracht in de zin van artikel 5 van protocol nr. 2 betreffende de definitie van het begrip ‚produkten van oorsprong' en betreffende de methoden van administratieve samenwerking ?"

6 Verdachten en de Commissie, de enigen die schriftelijke en mondelinge opmerkingen hebben gemaakt, betogen dat bij een eenvoudige handelsdaad als herfacturering, zonder dat de goederen worden ingeklaard, in het vrije verkeer gebracht of enigerlei bewerking ondergaan, niet kan worden gesteld dat de goederen in de handel worden gebracht. De Commissie voegt hieraan toe, dat artikel 5 van protocol nr. 2 ten doel heeft, enerzijds te waarborgen dat de goederen tijdens het transport niet door andere worden vervangen, en anderzijds te voorkomen dat derde landen van de overeengekomen preferentiële tariefregeling profiteren door oorspronkelijk voor hun eigen markt bestemde goederen naar de Gemeenschap weder uit te voeren. Door de interimovereenkomst zou verder geen rekening worden gehouden met louter financiële voordelen die de invoer kunnen opleveren, evenmin als met eventuele andere handelstransacties.

7 Voor de beantwoording van deze vraag moet in de eerste plaats worden vastgesteld, dat ingevolge artikel 1 van protocol nr. 2 de interimovereenkomst slechts van toepassing is op produkten van oorsprong uit de overeenkomstsluitende partijen, die rechtstreeks van het grondgebied van de ene zijn vervoerd naar dat van de andere. Naar luid van artikel 5, lid 1, worden als rechtstreeks vervoerd beschouwd, de produkten waarvan het vervoer plaatsvindt zonder gebruikmaking van andere grondgebieden dan die van de partijen bij de overeenkomst; door deze bepaling worden tevens als rechtstreeks vervoerd beschouwd, de produkten die weliswaar met gebruikmaking van andere grondgebieden dan die van de partijen bij de overeenkomst zijn vervoerd, doch onder toezicht van de douaneautoriteiten van het land van doorvoer zijn gebleven en aldaar niet in de handel of in het vrije verkeer zijn gebracht. Voorts moet erop worden gewezen, dat blijkens de tweede alinea van de considerans de interimovereenkomst beoogt, „de betrekkingen (tussen de partijen) ... te versterken, te verruimen en te diversifiëren", en dat zij volgens artikel 1 ten doel heeft, „het handelsverkeer tussen de partijen bij de overeenkomst te bevorderen, ... ten einde de voorwaarden voor toegang van de Joegoslavische produkten tot de markt van de Gemeenschap te verbeteren".

8 Uit deze bepalingen en uit het doel van de interimovereenkomst volgt, dat de overeenkomst enkel mag worden toegepast op produkten van oorsprong uit de twee overeenkomstsluitende partijen en niet op produkten uit derde landen. Tevens valt eruit af te leiden dat, wanneer produkten via een derde land worden vervoerd, gewaarborgd moet zijn, dat zij geen andere eindbestemming dan het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen krijgen. Een wijziging van de bestemming zou immers het doel van de interimovereenkomst, een preferentiële behandeling voor te behouden aan het handelsverkeer tussen de twee overeen-

komstsluitende partijen, in gevaar brengen. Ten slotte volgt eruit, dat de goederen tijdens het vervoer niet mogen zijn ingeklaard, in het vrije verkeer gebracht of op enigerlei wijze verwerkt, waardoor afbreuk zou worden gedaan aan het begrip produkten van oorsprong.

9 Rechtshandelingen of handelsdaden daarentegen die weliswaar niet rechtstreeks verband houden met het vervoer van de goederen, doch waarbij de bestemming van deze produkten niet wordt gewijzigd en die niet kunnen afdoen aan hun oorsprong, komen niet in strijd met het in genoemde bepaling neergelegde beginsel van rechtstreeks vervoer. Een handelstransactie als de herfacturering van goederen die onder toezicht van de douaneautoriteiten van het land van doorvoer staan, nu kan op zich geen gevolgen hebben voor de bestemming of de oorsprong van de goederen. Deze vaststelling vindt steun in het feit dat volgens artikel 5, lid 2, van protocol nr. 2 het bewijs dat aan de in lid 1 gestelde voorwaarden is voldaan, wordt geleverd door documenten die met de handelstransacties tijdens het vervoer in het geheel geen verband houden.

10 Op de vraag van het tribunal de grande instance te Mulhouse moet mitsdien worden geantwoord, dat de herfacturering van een goed van oorsprong uit een partij bij de Interimovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Socialistische Federatieve Republiek Joegoslavië betreffende het handelsverkeer en de commerciële samenwerking, dat onder toezicht van de douaneautoriteiten van een derde land van doorvoer is gebleven, op zichzelf niet een handeling vormt waardoor het goed in dat land in de handel of in het vrije verkeer wordt gebracht in de zin van artikel 5 van het aan genoemde interimovereenkomst gehechte protocol nr. 2 betreffende de definitie van het begrip „produkten van oorsprong" en betreffende de methoden van administratieve samenwerking.

Kosten

11 De kosten door de Commissie van de Europese Gemeenschap wegens indiening harer opmerkingen bij het Hof gemaakt, kunnen niet voor vergoeding in aanmerking komen. Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

uitspraak doende op de door het tribunal de grande instance te Mulhouse bij vonnis van 23 april 1985 gestelde vraag, verklaart voor recht:

De herfacturering van een goed van oorsprong uit een partij bij de Interimovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Socialistische Federatieve Republiek Joegoslavië betreffende het handelsverkeer en de commerciële samenwerking, dat onder toezicht van de douaneautoriteiten van een derde land van doorvoer is gebleven, vormt op zichzelf niet een handeling waardoor het goed in dat land in de handel of in het vrije verkeer wordt gebracht in de zin van artikel 5 van het aan genoemde interimovereenkomst gehechte protocol nr. 2 betreffende de definitie van het begrip „produkten van oorsprong" en betreffende de methoden van administratieve samenwerking.

Bahlmann Due O'Higgins

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 7 mei 1986.

De griffier

P. Heim

De president van de Tweede kamer

K. Bahlmann